

Κλαδική Μελέτη Ε&Α και Άρθρο 22Α

Κρεατοσκευάσματα

Ανάλυση αγοράς, θεσμικό πλαίσιο, τεχνολογικό στρατηγικό πλάνο και οργάνωση τεκμηρίωσης για επιχειρήσεις παραγωγής κρεατοσκευασμάτων

NHRHIS A.E. Σύμβουλοι Επιχειρήσεων · Σεπτέμβριος 2026

Ο Κλάδος των Κρεατοσκευασμάτων

Η μελέτη εξετάζει τη βιομηχανική παραγωγή αλλαντικών, νωπών και κατεψυγμένων παρασκευασμάτων, μαγειρεμένων και προψημένων προϊόντων, με σκοπό να αναδείξει το πραγματικό περιεχόμενο E&A, τον τρόπο τεκμηρίωσής του και το φορολογικό όφελος μέσω του **Άρθρου 22Α** του ν. 4172/2013.

Αγορά αλλαντικών

~350 εκατ. € έσοδα · 3 παραγωγοί
ελέγχουν 70-75%

Λιανεμπόριο 2024

155,9 εκατ. € αξία · 16,3 εκατ. κιλά
όγκος

Ιδιωτική ετικέτα

Διείσδυση 25% στο οργανωμένο
λιανεμπόριο

Βασικά Ευρήματα & Φορολογικό Όφελος

Άρθρο 22Α — Συντελεστές Προσαύξησης

100%

Για κάθε επιχείρηση

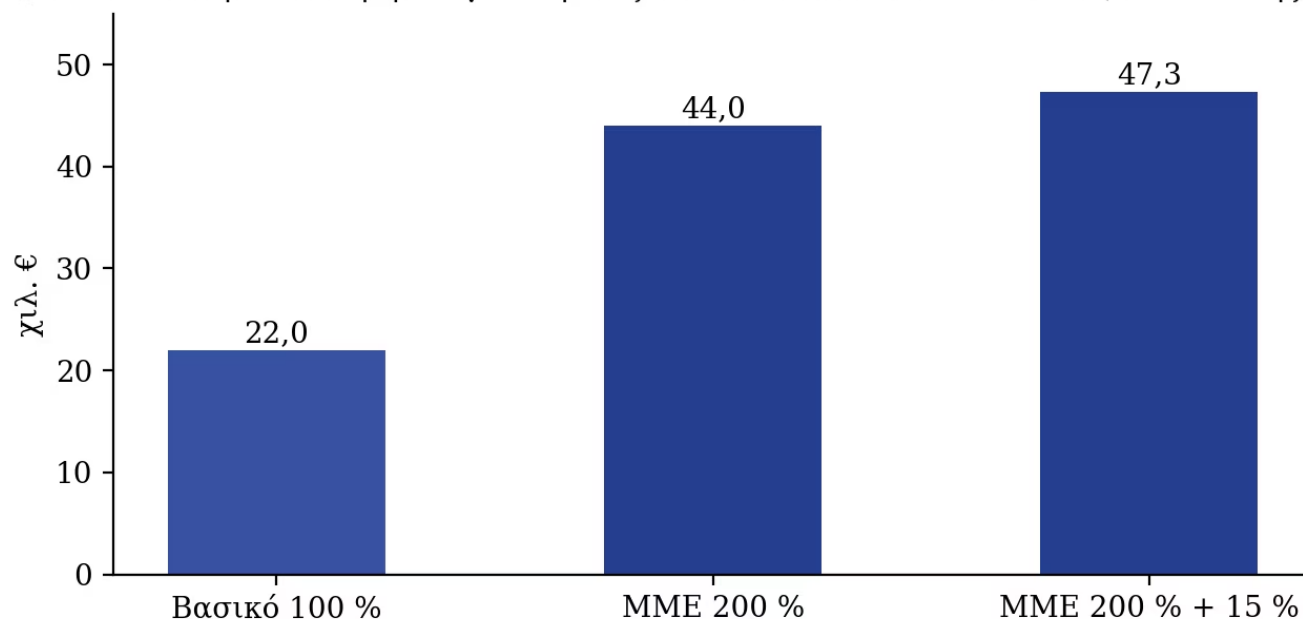
150%

Δαπάνες προς ερευνητικούς φορείς & νεοφυείς

200% + 15%

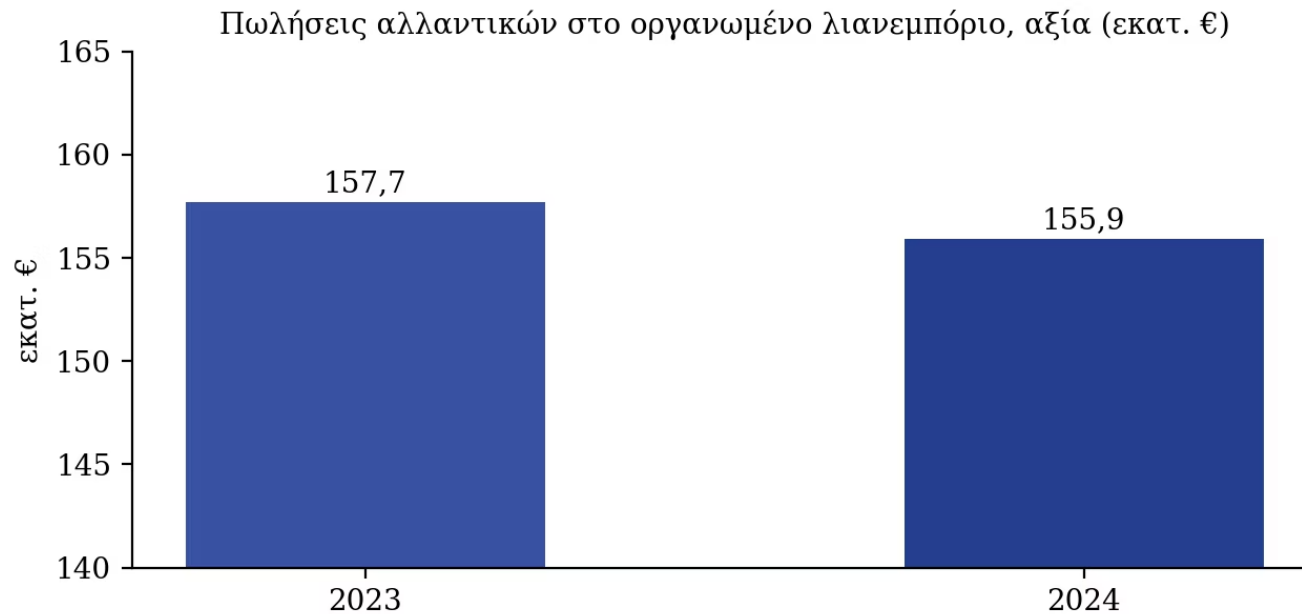
MME με δαπάνες E&A άνω του 20% & υπέρβαση διετίας

Ενδεικτικό πρόσθετο φορολογικό όφελος ανά 100.000 € δαπανών E&A (συντελεστής 22

Για μεσαία βιομηχανία με 150.000 € δαπάνες E&A, το πρόσθετο φορολογικό όφελος κυμαίνεται από **33.000 €** έως **71.000 €** ετησίως.

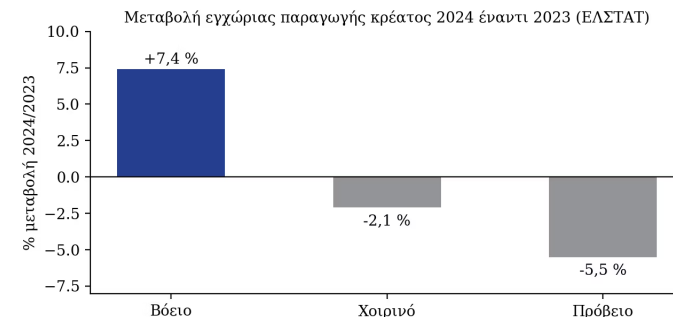
Μέγεθος και Εξέλιξη της Αγοράς

Η ελληνική βιομηχανία τροφίμων-ποτών είχε κύκλο εργασιών **26,1 δισ. €** το 2025 με ~165.000 εργαζομένους. Η αγορά αλλαντικών εκτιμάται στα **350 εκατ. €**.

Πωλήσεις λιανεμπορίου: 157,7 εκατ. € (2023, +3,5% αξία) → 155,9 εκατ. € (2024). Ώριμη αγορά: η ανάπτυξη έρχεται από **νέα τμήματα** (έτοιμα, προψημένα, καθαρή ετικέτα).

Παραγωγή, Εισαγωγές & Εξαγωγές

Εισαγωγές κρέατος **1,8 δις. €** έναντι εξαγωγών **255 εκατ. €** (2024). Εγχώρια παραγωγή: βόειο +7,4%, χοιρινό -2,1%, πρόβειο -5,5%. Η εξάρτηση από εισαγόμενη πρώτη ύλη καθιστά τη βελτίωση απόδοσης και μείωση απωλειών **μετρήσιμο οικονομικό στόχο**.

Διάρθρωση της Αγοράς

Αλλαντικά

Ιστορικός πυρήνας, μεγαλύτερη συγκέντρωση.
ΥΦΑΝΤΗΣ+ΝΙΚΑΣ: 30-40% στα αλλαντικά πουλερικών.

Νωπά Παρασκευάσματα

Μπιφτέκι, σουβλάκι, γύρος. Μεγαλύτερος αριθμός ΜΜΕ.
Κεντρικό πρόβλημα: διατηρησιμότητα υπό ψύξη.

Προψημένα & Έτοιμα

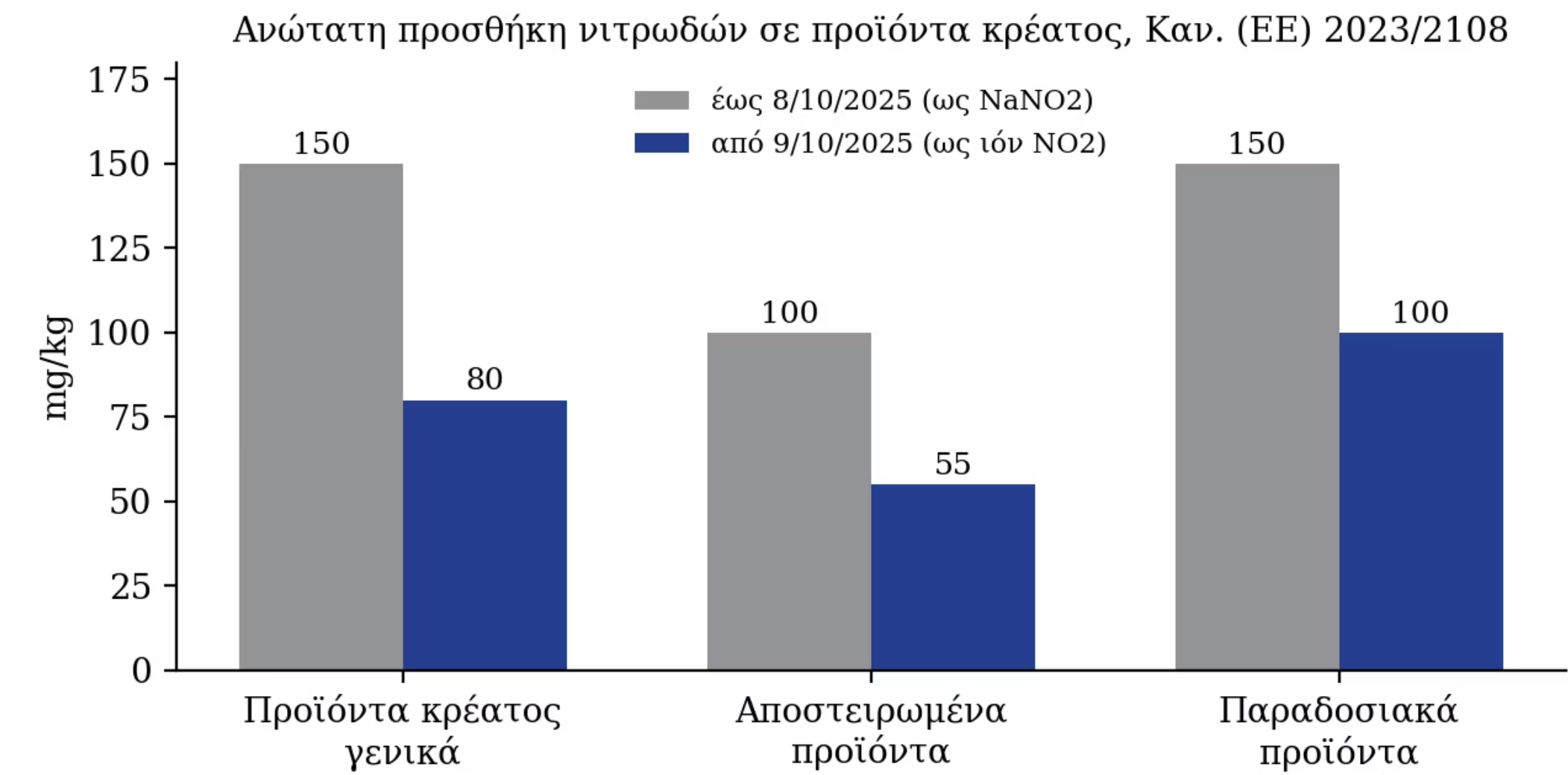
Ταχύτερα αναπτυσσόμενο τμήμα. CRETA FARM: >70% στον κατεψυγμένο γύρο.

Μείγματα & Συστατικά

Διακριτός υποκλάδος: ανάπτυξη συνταγών και συστημάτων συστατικών για τη βιομηχανία.

Τεχνολογικές & Διατροφικές Τάσεις

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2108 μείωσε από **9 Οκτωβρίου 2025** την ανώτατη προσθήκη νιτρωδών από 150 σε **80 mg/kg**. Παράλληλα, ο κανονισμός PPWR επιβάλλει ανακυκλώσιμες συσκευασίες MAP.

Καθαρή ετικέτα
Χωρίς E-αριθμούς, φωσφορικά, μειωμένα νιτρώδη

Μειωμένο αλάτι & λίπος
Σύσταση ΠΟΥ, front-of-pack επισήμανση

Υψηλή πρωτεΐνη
Φυσικό πλεονέκτημα κρέατος

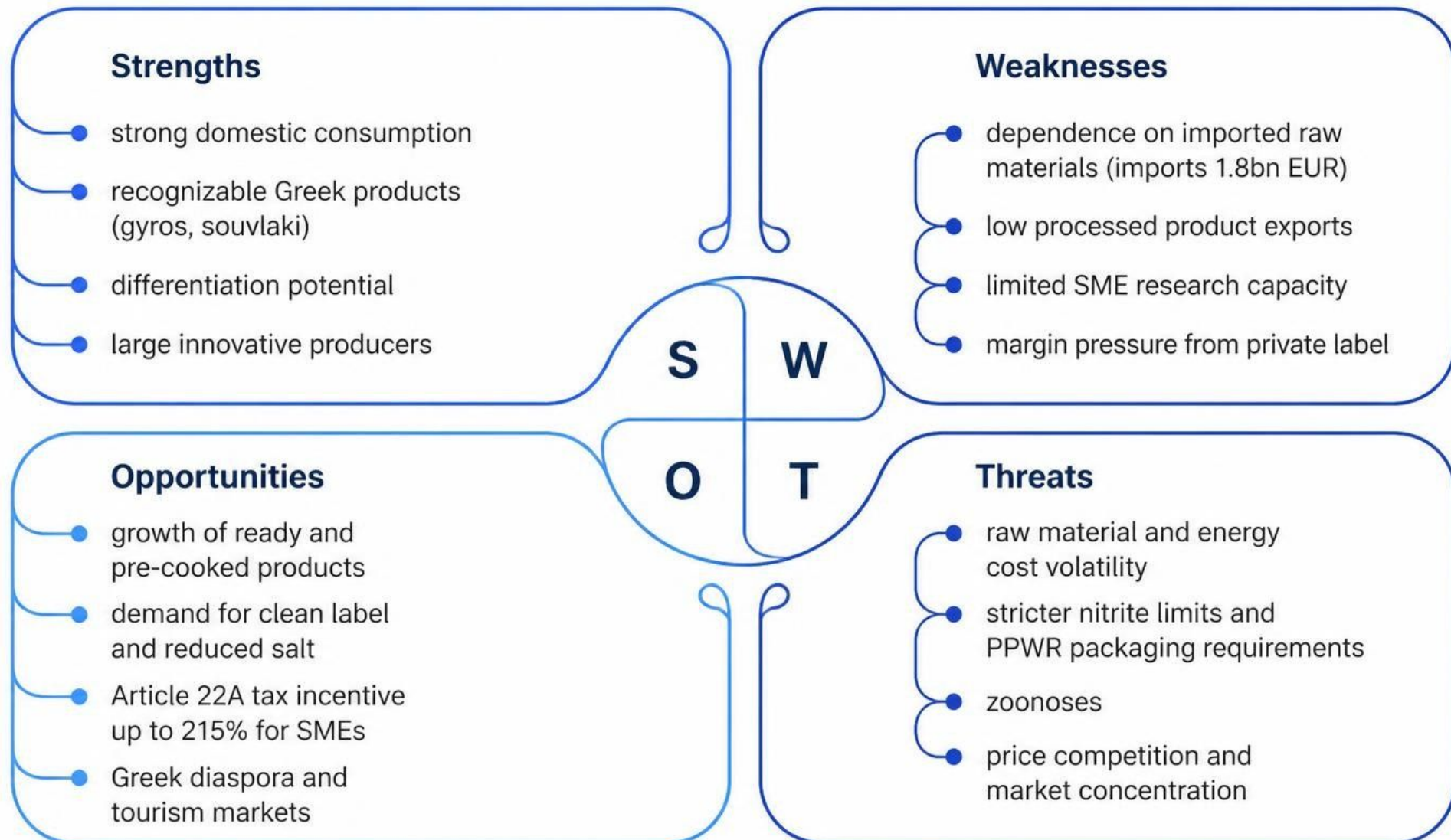
Convenience
Προψημένα, έτοιμα γεύματα

Παράταση ζωής
MAP, φυσικά αντιμικροβιακά, HPP

Ανταγωνιστικό Τοπίο

Ομάδα	Χαρακτηριστικά	Τυπικά Ερευνητικά Ερωτήματα
Μεγάλες βιομηχανίες (ΥΦΑΝΤΗΣ, CRETA FARM)	Πανελλαδική διανομή, εργαστήρια, εξαγωγές	Νέες κατηγορίες, φυσική συντήρηση σε κλίμακα, πατέντες
Μεσαίες & μικρές αλλαντοποιίες	Περιφερειακή παρουσία, παραδοσιακά, premium	Μειωμένα νιτρώδη σε παραδοσιακές συνταγές, ωρίμανση
Παραγωγοί νωπών & προψημένων	Σούπερ μάρκετ, εστίαση, ταχεία ανάπτυξη	Διατηρησιμότητα MAP, καθαρή ετικέτα, απόδοση
Κατασκευαστές ιδιωτικής ετικέτας	Παραγωγή για αλυσίδες, πίεση κόστους	Μείωση κόστους συνταγής χωρίς απώλεια ποιότητας
Καθετοποιημένες επιχειρήσεις	Έλεγχος από εκτροφή έως προϊόν	Επίδραση σιτηρεσίου & γενετικής, ιχνηλασιμότητα

Ανάλυση SWOT Κλάδου

Άρθρο 22Α — Ανάλυση Κινήτρων

Συντελεστές Προσαύξησης (ν. 5162/2024)

+100%

Κάθε επιχείρηση —
βασικός συντελεστής

+150%

Δαπάνες προς
ερευνητικά κέντρα, ΑΕΙ,
νεοφυείς

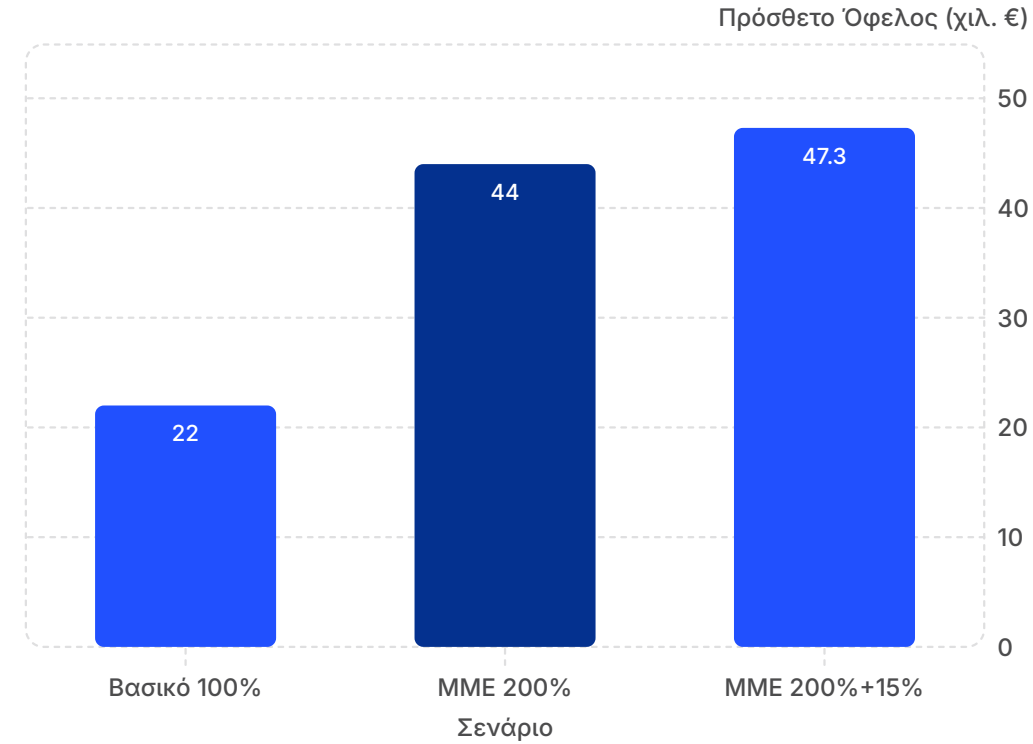
+200%

MME με E&A > 20%
συνολικών δαπανών

+215%

MME + υπέρβαση μέσου
όρου διετίας (+15%)

Πρακτικό Αποτέλεσμα ανά 100.000 € E&A

Συντελεστής φόρου 22%. Για 150.000 € δαπάνες: **33.000–71.000 €** ετήσιο πρόσθετο όφελος.

Επιλέξιμες Δαπάνες (ΚΥΑ 100335/2019)

1

Αμοιβές Προσωπικού

Τεχνολόγοι τροφίμων, χημικοί, κτηνίατροι, υπεύθυνοι ποιότητας — για το μέρος χρόνου στο έργο

2

Εξωτερικοί Συνεργάτες

Διαπιστευμένα εργαστήρια, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα (προσαύξηση 150%), σύμβουλοι

3

Αποσβέσεις Εξοπλισμού

Αναλυτές υφής, μετρητές aw και pH, αναλυτές αερίων — μόνο για τη διάρκεια χρήσης στο έργο

4

Αναλώσιμα

Πρώτη ύλη, συστατικά, υλικά συσκευασίας, αέρια και αντιδραστήρια πειραματικών παρτίδων

5

Δαπάνες Πιστοποίησης

Έκθεση Διασφάλισης ορκωτού ελεγκτή (υποχρεωτική για αιτούμενο ποσό > 60.000 €)

Οδικός Χάρτης Υποβολής Φακέλου 22Α

Η διαδικασία ξεκινά στην **αρχή της χρήσης** — όχι στο τέλος. Για ποσά άνω των 60.000 €, η Έκθεση Διασφάλισης ορκωτού μειώνει τον χρόνο ελέγχου ΓΓΕΚ σε 6 μήνες.

7 Τεχνολογικές Κατευθύνσεις E&A

Κάθε κατεύθυνση επιλέχθηκε με τρία κριτήρια: απαντά σε **πραγματικό πρόβλημα παραγωγής**, έχει **μετρήσιμο μέγεθος** και τεκμηριώνεται με **πρότυπες μεθόδους** σε εξωτερικό διαπιστευμένο εργαστήριο.

01	02	03
Νέες συνταγές & formulations	Καθαρή ετικέτα & φυσική συντήρηση	Μείωση αλατιού, λιπαρών & προσθέτων
04	05	06
Βελτίωση υφής, γεύσης & διατροφικού προφίλ	Διατηρησιμότητα & μικροβιολογική ασφάλεια	Νέες μέθοδοι θερμικής επεξεργασίας & ωρίμανσης
07	Νέες συσκευασίες & MAP	

Κατευθύνσεις 1–3: Συνταγές, Καθαρή Ετικέτα, Αλάτι

1. Νέες Συνταγές

Αβεβαιότητα: Διατηρεί ένα πολυστρωματικό ή hybrid προϊόν τη συνοχή του κατά θερμική επεξεργασία και κατάψυξη;

Μέθοδος: Mixture design, TPA, ISO 13299, ISO 8586

KPI: Απόδοση μαγειρέματος %, σκληρότητα (N), βαθμολογία πάνελ

2. Καθαρή Ετικέτα

Αβεβαιότητα: Μπορεί η συνταγή να παραχθεί με νιτρώδη <80 mg/kg ή πλήρη αντικατάστασή τους, διατηρώντας ασφάλεια έναντι *Listeria* και *Cl. botulinum*;

Μέθοδος: Challenge tests ISO 20976-1, EN 12014-3, CIELAB, TBARS

3. Μείωση Αλατιού & Λίπους

Αβεβαιότητα: Μέχρι ποιο ποσοστό μείωσης και με ποιο υποκατάστατο (KCl, φυτικές ίνες, γαλακτώματα ελαιολάδου) η υφή παραμένει αποδεκτή;

KPI: Νάτριο mg/100g, λιπαρά %, απώλεια υγρών %, ISO 1443

Κατευθύνσεις 4–7: Διατροφή, Ασφάλεια, Επεξεργασία, Συσκευασία

4. Διατροφικό Προφίλ

Σταθερότητα ωμέγα-3 και ισχυρισμών υψηλής πρωτεΐνης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. **KPI:** Kjeldahl/Dumas, GC λιπαρών οξέων, τιμή υπεροξειδίων

5. Διατηρησιμότητα & Ασφάλεια

Βέλτιστη σύσταση αερίων MAP, φυσικά αντιμικροβιακά, μοντέλα μικροβιακής ανάπτυξης. **KPI:** Ημέρες ζωής, log cfu/g (ISO 4833-1, ISO 11290)

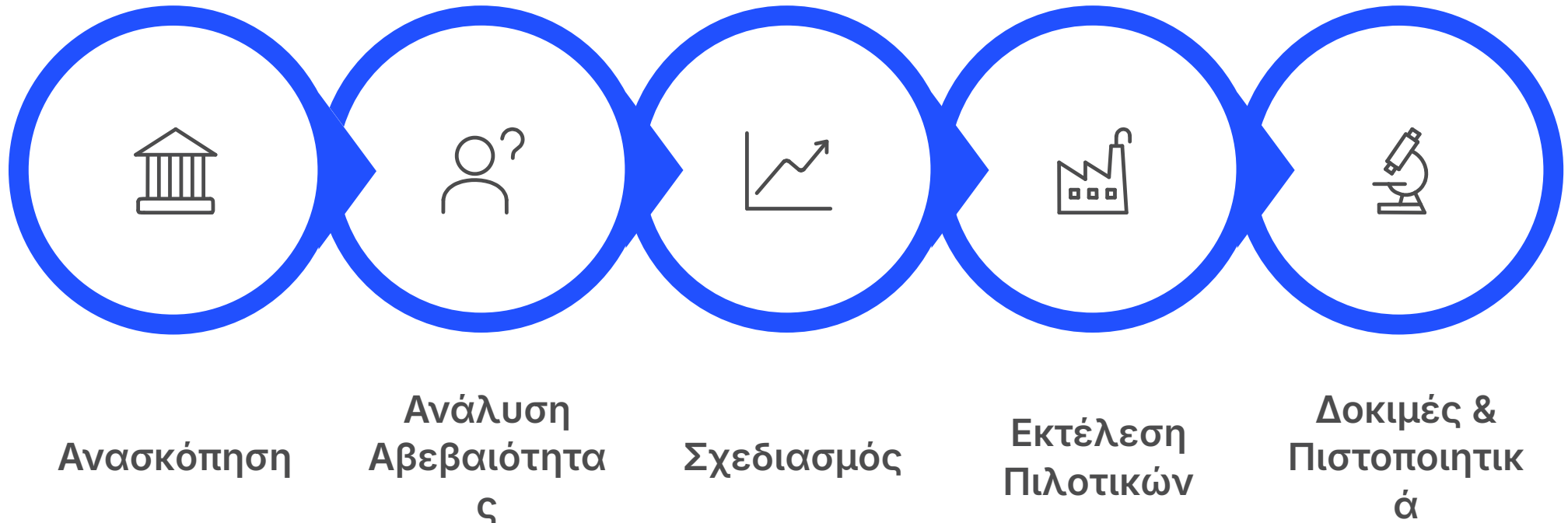
6. Θερμική Επεξεργασία

Εναλλακτικά προφίλ (sous-vide, κλιμακωτή θέρμανση, HPP) που βελτιώνουν ενέργεια χωρίς απώλεια ασφάλειας. **KPI:** kWh/kg, τιμή F, απόδοση %

7. Νέες Συσκευασίες MAP

Μονοϋλικά δομές PP/PE έναντι πολυστρωματικών: φραγμός O₂, WVTR, αντοχή συγκόλλησης, μετανάστευση. **KPI:** ASTM D3985, ASTM F1249, ASTM F88

Πρωτόκολλο Πειραματισμού — 6 Βήματα

□ Το ίδιο πρωτόκολλο αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της τεκμηρίωσης προς τη ΓΓΕΚ για κάθε κατεύθυνση.

Επιλέξιμο vs Μη Επιλέξιμο

✓ Δυνητικά Επιλέξιμο

- Ανάπτυξη καθαρής ετικέτας με αντικατάσταση νιτρωδών + challenge tests
- Δοκιμή μονοϋλικής MAP με μετρήσεις φραγμού και διατηρησιμότητας
- Πειραματικός σχεδιασμός σύστασης αερίων με μοντέλα μικροβιακής ανάπτυξης
- Μείωση αλατιού 25% με μετρήσεις TPA και πάνελ
- Απόσβεση μηχανής για μήνες χρήσης σε πιλοτικές δοκιμές

✗ Κατά Κανόνα Μη Επιλέξιμο

- Αλλαγή γεύσης με έτοιμο μείγμα προμηθευτή
- Αλλαγή εμπορικής συσκευασίας (σχέδιο, ετικέτα)
- Μικροβιολογικές αναλύσεις ρουτίνας HACCP
- Αγορά και εγκατάσταση νέας συσκευαστικής μηχανής
- Πιστοποιήσεις ISO, IFS, BRC αυτές καθαυτές
- Εκπαίδευση προσωπικού, μελέτες αγοράς, προώθηση

CRETA FARM: Μοντέλο Οργανωμένης Έρευνας

Η CRETA FARM (~150 εκατ. € πωλήσεις) έχτισε την ανάπτυξή της πάνω σε ίδια έρευνα:

- **1999:** Σειρά αλλαντικών χαμηλών λιπαρών 0-3%
- **2001:** «Εν Ελλάδι» — πρώτα αλλαντικά με ελαιόλαδο παγκοσμίως
- **20 πατέντες** παγκοσμίως · συνεργασία Primo Meats (Αυστραλία)
- **2024:** Σειρά «ΧΩΡΙΣ» + προψημένος γύρος (>70% κατεψυγμένης κατηγορίας)
- Εξαγωγές 3,9 εκατ. € (+12,7% vs 2023)

Τα 4 Συστατικά του Μοντέλου

1 Τμήμα ανάπτυξης

Ετήσιο πλάνο έργων, ξεχωριστό από παραγωγή

2 Πιλοτική παραγωγή

Διακριτοί κωδικοί παρτίδας

3 Οργανοληπτικό πάνελ

Εκπαιδευμένο κατά ISO 8586

4 Εργαστήριο

Εσωτερικό + εξωτερικό διαπιστευμένο

Σενάριο Μικρομεσαίας Επιχείρησης

Μεσαία επιχείρηση νωπών & προψημένων (60 εργαζόμενοι): δωδεκάμηνο έργο «Κρεατοσκευάσματα καθαρής ετικέτας με παρατεταμένη διατηρησιμότητα»

ΕΕ	Μήνες	Αντικείμενο	Παραδοτέα
ΕΕ1	1–2	Στάθμη τεχνικής, υποθέσεις, πειραματικός σχεδιασμός	Π1.1 Έκθεση στάθμης, Π1.2 Πρωτόκολλα
ΕΕ2	2–7	Αναδιατύπωση μπιφτεκιού & σουβλακιού χωρίς φωσφορικά, αλάτι -20%	Π2.1 Αρχείο δοκιμών, Π2.2 Έκθεση υφής
ΕΕ3	5–10	Σύσταση αερίων, φυσικά αντιμικροβιακά, challenge test Listeria	Π3.1 Μικροβιολογία, Π3.2 Διατηρησιμότητα
ΕΕ4	10–12	Σύνθεση, επιβεβαιωτική παρτίδα, τεχνική έκθεση	Π4.1 Επιβεβαιωτική παρτίδα, Π4.2 Τελική έκθεση

❏ Ρεαλιστικός συντελεστής για ΜΜΕ αυτού του μεγέθους: **100%** — το όριο 20% συνολικών δαπανών απαιτεί προσεκτικό υπολογισμό.

Ενδεικτικά Έργα Ε&Α ανά Τμήμα

Αλλαντικά

Καθαρή ετικέτα με νιτρώδη $<60 \text{ mg/kg}$ · μείωση αλατιού 25% · επιτάχυνση ωρίμανσης αέρος -20%

Νωπά Κρεατοσκευάσματα

Επέκταση διατηρησιμότητας MAP +5 ημέρες · σταθεροποίηση μαρινάδων (απόδοση $\pm 2\%$)

Προψημένα & Έτοιμα

Υψηλή πρωτεΐνη με τεκμηριωμένο ισχυρισμό · ενεργειακή απόδοση -10% · HPP για μηδενική Listeria

Συσκευασία & Συστατικά

Μonoϋλική MAP (απώλεια <2 ημέρες) · skin pack & χάρτινοι δίσκοι · σύστημα καθαρής ετικέτας για 3 τύπους πελατών

Διαχείριση Τεκμηρίωσης

Τα 4 Βασικά Αρχεία

1

Φύλλο Χρονοχρέωσης

Ανά εργαζόμενο & μήνα · ημερήσιες ώρες ανά ΕΕ · υπογραφή εργαζόμενου & υπεύθυνου

2

Ημερολόγιο Έρευνας

Χρονολογικά · κωδικός δοκιμής · αποτυχίες παραμένουν ως απόδειξη αβεβαιότητας

3

Έκθεση Παραχθέντος Έργου

Ανά μέλος ομάδας · αναφορά σε ΕΕ, κωδικούς δοκιμών, παραδοτέα

4

Αρχείο Δοκιμών

Συγκεντρωτικός πίνακας παρτίδων · σύνδεση κωδικού με εντολή, εργαστήριο, αποτέλεσμα

Υπόδειγμα Αρχείου Δοκιμών

Κωδικός	Μεταβλητές	Αποτέλεσμα
EE2-Δ03	Αλάτι 1,4%, ίνες 1%, χωρίς φωσφορικά	Υφή -12% vs μάρτυρα
EE2-Δ04	Αλάτι 1,4%, ίνες 1,5%, πρωτεΐνη μπιζελίου 1%	Ισοδύναμη υφή → πάνελ
EE3-Δ07	MAP 70/30, δεντρολίβανο 0,05%	Ζωή 12 ημέρες, χωρίς βελτίωση

Λογιστική Οργάνωση Έργου 22Α

Υποκέντρο Κόστους	Τι Καταχωρείται	Αποδεικτικό Σύνδεσης
22Α-01 Μισθοδοσία	Κόστος ανά άτομο & μήνα με ποσοστό απασχόλησης	Φύλλα χρονοχρέωσης, ΑΠΔ
22Α-02 Πρώτες ύλες	Κρέας, συστατικά, καρυκεύματα πιλοτικών παρτίδων	Δελτία ανάλωσης με κωδικό δοκιμής
22Α-04 Εργαστηριακές δοκιμές	Τιμολόγια εξωτερικού εργαστηρίου	Σύμβαση, δελτία αναλύσεων με κωδικό
22Α-06 Εξοπλισμός	Απόσβεση οργάνων για μήνες χρήσης	Μητρώο παγίων, ημερολόγιο χρήσης
22Α-07 Εξωτερικοί συνεργάτες	Πανεπιστήμια, σύμβουλοι, μετατροπείς	Συμβάσεις με ρητό αντικείμενο έρευνας, παραδοτέα

 Ο κωδικός έργου και το κέντρο κόστους ανατίθενται από την **πρώτη ημέρα της χρήσης** — όχι αναδρομικά.

Τρία Βήματα για την Επιχείρηση

Χαρτογράφηση

Ποια προϊόντα επηρεάζονται από τα νέα όρια νιτρωδών; Ποια έχουν υψηλές επιστροφές; Ποιες συσκευασίες πρέπει να αλλάξουν;

Σχεδιασμός Έργου

Επιλογή 1-2 ερωτημάτων από την ενότητα 4, διατύπωση ως έργου με ΕΕ, παραδοτέα και ομάδα με ρεαλιστική αναλογία χρόνου.

Τεκμηρίωση από Ημέρα 1

Ημερολόγιο έρευνας, κωδικοί δοκιμών, φύλλα χρονοχρέωσης, σύμβαση με διαπιστευμένο εργαστήριο, κέντρο κόστους.

ΝΗΡΗΙΣ Α.Ε. — Η Εμπειρία μας στον Κλάδο

Η ΝΗΡΗΙΣ διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία από συνεργασίες με:

ΜΕΓΑΣ ΓΥΡΟΣ

Νωπά & προψημένα κρεατοσκευάσματα

CRETA FARM

Μεγάλη βιομηχανία αλλαντικών

SIVVAS

Επεξεργασία κρέατος & συστατικά

Υποστηρίζουμε τον **σχεδιασμό του έργου**, τη **δομή του φακέλου** και την **τεκμηρίωση προς τη ΓΓΕΚ** — από την πρώτη ημέρα έως την πιστοποίηση.